

Protokoll 4/2025

fört vid Skärholmens stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 27 mars 2025 kl. 18:30-19:30,
Medborgarkontoret

Ledamöter

Stephan Guiance (S) Ordförande
Sophia Granswed Baat (M) 1:e vice ordförande
Shamso Ali Hassan (V) 2:e vice ordförande
Filmon Gorfu Bitew (S)
Karmapriya Muschött (MP)
Elisabeth Johnson (M)
Conny Gabrielsson (L)
Alice Vestlin (C)
Tapani Juntunen (SD)
Mikael Sundin (M)
Amrit Preet Kaur (S)
Jamila Hassan Khali (S)
Carl-Henrik Caldaras (V)
Filmon Bitew (S)

Ersättare

Leif Gheith Sahi (S)
Oskar Hallensjö (S)
Toba Moradbaygi (S)
Nahman Hanna (S)
Åsa Colliander Celik (S)
Felix Alicia Ebefors (V)
Zarathustra Acat (MP)
Eva Rüdlinger (M)
Marie-Louise Olofsson (M)
Arslan Bicen (M)
Roland Johansson (SD)
Kim Höglund (L)

Övriga närvarande

Gabriella Almquist Nämndsekreterare
Magnus Borgsten Tjänsteman
Lisa Kinnari Tjänsteman
Anna Hamlin Tjänsteman
Anna Hamlin Tjänsteman
Lisa Pollack Tjänsteman
Jainisha Ghandi Tjänsteman
Kim Lagerqvist Tjänsteman
Andreas Thorstensson Tjänsteman
Charlotte Gredenberg Tjänsteman

Paragraf

§§10-41

Sekreterare

Gabriella Almquist

§ 10**Genomgång av närvarande ledamöter samt val av
protokollsjusterare och datum för signering****Beslut**

Ordförande Stephan Guiance (S) och Vice ordförande Sophia
Gransweed Baat (M) utsågs att justera dagens protokoll §§ 10 - 41.
Justering sker digitalt senast den 3e april 2025

§ 11
Godkännande av dagordning**Beslut**

Dagordningen godkändes.

§ 12**Medborgarförslag om att komplettera utegym i
Sätradalsparken (det rosa utegymmet)****-svar på medborgarförslag**

SKHLM 2024/1008

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på medborgarförslaget

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Stephan Guiance m. fl. (S), Shamso Ali Hassan m.fl (V) och Karmapriya Muschott m.fl. (MP) anmälde ett särskilt uttalande enligt bilaga

Tapani Juntunen (SD) anmäler att Sverigedemokraterna ansluter till det särskilda uttalandet.

2025-03-27

Ärende 12**Medborgarförslag om att komplettera utegymmet i
Säträdalsparken**

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Särskilt uttalande

Majoriteten vill tacka förvaltningen för ert utförliga svar på medborgarförslaget om att komplettera utegymmet i Säträdalsparken. Vi instämmer i att det är en god idé att ta med förslagen på utrustning vid planering av nya utegym i stadsdelen.

Det finns en behov av utegym som erbjuder fler redskap för exempelvis marklyft och som är anpassade även för seniorer. Maskiner som roddmaskin, cross trainer och free runner är viktiga tillskott eftersom de erbjuder skonsam och effektiv träning för en bred målgrupp.

- Roddmaskinen ger en helkroppsträning som stärker både muskler och kondition samtidigt som den är skonsam för lederna.
- Cross trainer är ett utmärkt alternativ för konditionsträning utan hög belastning på knän och höfter, vilket gör den särskilt lämplig för äldre.
- Free runner simulerar gång och löpning utan stötar, vilket gör den idealisk för både rehabilitering och seniorträning.

Genom att inkludera dessa typer av redskap i framtida utegym skapar vi mer tillgängliga och inkluderande träningsmöjligheter för alla åldrar och behov. Vi hoppas att detta tas i beaktande vid planeringen av nya utegym i stadsdelen.

Vi tackar återigen för ert arbete och engagemang för stadsdelens utveckling!

- !

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/1008-6 (Godkänd - R 1) Medborgarförslag om att komplettera utegym Sätredalsparken.
- SKHLM 2024/1008-4 medborgarförslag rosa utegym maskat.

§ 13**Medborgarförslag angående grusplanen vid
Björksätravägen.****-svar på medborgarförslag**

SKHLM 2024/941

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner majoritetens förslag till beslut att lämna förvaltningens svar på medborgarförslaget.
2. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att vidare utreda möjligheten att spola naturis på minst fyra platser i stadsdelen: Vårberg, Skärholmen, Sättra och Bredäng. Därutöver uppdras åt förvaltningen att söka dialog med centrumägaren i Skärholmen om möjligheten att gemensamt anlägga en konstfrusen isyta i Skärholmen centrum

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på majoritetens förslag till beslut att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut och därutöver anföra:

Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att vidare utreda möjligheten att spola naturis på minst fyra platser i stadsdelen: Vårberg, Skärholmen, Sättra och Bredäng. Därutöver uppdras åt förvaltningen att söka dialog med centrumägaren i Skärholmen om möjligheten att gemensamt anlägga en konstfrusen isyta i Skärholmen centrum och hör bifall därtill.

Förslag till beslut

Stephan Guiance m.fl (S) Shamso Ali Hassan (V) m.fl. och Karmapriya Muchött m.fl. (MP) lade fram ett förslag till beslut enligt bilaga och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det. Sophia Granswed m.fl (M) anmäler att Moderaterna ansluter till till förslaget,
Conny Gabrielsson (L) anmäler att Liberalerna ansluter till förslaget
Tapani Juntunen (SD) anmäler att Sverigedemokraterna ansluter till förslaget.
Alice Vestlin (C) anmäler att Centern ansluter till förslaget.

Förslag till beslut

2025-03-28

Ärende 13

Medborgarförslag angående grusplanen vid Björksätravägen

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Förslag till beslut:

Majoriteten tackar Skärholmens stadsdelsförvaltning för svar på Medborgarförslaget angående grusplanen vid Björksätravägen.

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till beslut att genomföra en enkel upprustning av bollplanen under våren, där översta lagret grus tas bort tillsammans med ogräs och ett nytt slitlager av grus läggs på.

När det gäller andra delen av förvaltningens förslag till beslut att inte gå vidare med att spola is på bollplan anför majoriteten följande: Skridskoåkning är inte bara en populär vinteraktivitet i Sverige utan spelar också en betydande roll i barns fysiska och sociala utveckling. Forskning visar att deltagande i aktiviteter som skridskoåkning kan främja barns motoriska färdigheter, självständighet och livsglädje.

Tillgängligheten till idrottsanläggningar och aktivitetsytor har också en direkt inverkan på hur mycket människor rör sig. Enligt Riksidrottsförbundet finns det ett starkt samband mellan närhet till idrottsanläggningar och fysisk aktivitet hos både vuxna och barn. Personer med god tillgång till sådana anläggningar är 43 procent mer benägna att motionera regelbundet jämfört med de med sämre tillgång. ?

För barn är närheten till lekplatser och aktivitetsytor särskilt viktig. En studie från Göteborgs universitet visar att skolgårdars utformning påverkar barns motoriska utveckling. En inspirerande och trygg utomhusmiljö motiverar barn att delta i fysiska aktiviteter, vilket förbättrar deras motoriska färdigheter. ?

Med tanke på att det för närvarande saknas allmänna isytor i stadsdelen, är det viktigt att erbjuda sådana faciliteter för att främja barns utveckling och familjers möjlighet till rekreation. Genom att spola naturis på minst fyra platser i stadsdelen – Vårberg, Skärholmen, Sättra och Bredäng – samt att undersöka möjligheten att anlägga en konstfrusen isyta i Skärholmen centrum, kan vi skapa förutsättningar för ökad fysisk aktivitet och social samvaro för invånarna.?

Majoriteten konstaterar att möjligheten att åka skridskor är en viktig del av barns uppväxt och en betydelsefull fritidsaktivitet för familjer i stadsdelen.

Förslag till beslut:

Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att vidare utreda möjligheten att spola naturis på minst fyra platser i stadsdelen: Vårberg, Skärholmen, Sättra och Bredäng. Därutöver uppdras åt förvaltningen att söka dialog med centrumägaren i Skärholmen om möjligheten att gemensamt anlägga en konstfrusen isyta i Skärholmen centrum.?

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/941-6 (Godkänd - R 1) SKHLM 2024/941 Medborgarförslag angående grusplanen vid Bjärksätravägen.
- SKHLM 2024/941-4 medborgarförslag maskat.

§ 14**Medborgarförslag gällande Folk i Skärholmen****-medborgarförslag**

SKHLM 2025/197

Beslut

Medborgarförslaget skickas till förvaltningen för beredning

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/197-3 Maskat Folk i Skärholmen är en av de viktigaste mötesplatserna för föreningar och allmänheten.

§ 15**Skrivelse; Angående högtider på vård- och omsorgsboenden.****-svar på skrivelse**

SKHLM 2024/1189

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på den inkomna skrivelsen ”Angående högtider på vård och omsorgsboenden.”

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Sophia Granswed Baat m.fl. (M) anmälde ett särskilt uttalande enligt bilaga.

Skärholmens
stadsdelsnäm
nd

2025-03-27

Ärende 15 Skrivelse;
Angående
högtider på
vård- och
omsorgsboen
denSophia
Granswed
Baat m.fl.
(M)**Särskilt uttalande**

Vi vill tacka förvaltningen för svaret på skrivelsen. Det är glädjande att stadsdelen arbetar för att våra äldre på vård- och omsorgsboenden får möjlighet att fira högtider. Äldre i Skärholmen ska ha en trygg ålderdom präglad av frihet och gemenskap. Under förra mandatperioden tog vi krafttag för att motverka ensamhet och social isolering genom att prioritera förebyggande arbete med diverse seniorträffar, inte minst Seniordagarna, som blev ett mycket lyckats inslag, där flertalet aktiviteter anordnades dagligen under flera dagar. Måltidsstunden för våra äldre är central. Maten som serveras ska vara god, näringsrik och varierad. Vi vill därför utveckla Matlyftet ytterligare, och anordna fler träffar där äldre kan ses, äta god mat och dryck, samtidigt som de kan lyssna på musik eller ta del av annan underhållning. Vi vet att det är svårt för många att ta sig in till staden för att uppleva mat, kultur och underhållning. Därför måste vi kunna erbjuda det lokalt i Skärholmen. Vi vill därför uppdra åt förvaltningen att skyndsamt se över och ansöka om alkoholtillstånd på passande plats/platser i Skärholmen, inom arbetet för Matlyftet. Våra äldre borde få möjlighet att kunna välja ett glas vin eller en öl till maten – det är frihet.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/1189-3 (Godkänd - R 1) Svar på skrivelse angående högtider på vård- och omsorgsboende.
- SKHLM 2024/1189-1 Skrivelse; Angående högtider på vård- och omsorgsboenden.

§ 16

Remiss av Motion om att främja blandade boendeformer i utsatta områden, KS 2024/995.

-svar på remiss

SKHLM 2024/1187

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut

Förslag till beslut

Alice Vestlin (C), Kenth Aronsson (C) och Sophia Granswed Baat m.fl. (M) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det

Särskilt uttalande

Stephan Guiance m. fl. (S), Shams Ali Hassan m.fl (V) och Karmapriya Muschott m.fl. (MP) anmälde ett särskilt uttalande enligt bilaga

Conny Gabrielsson m.fl. (L) ansluter till det särskilda uttalandet

2025-03-27 **Ärende: 16**

Remiss av Motion om att främja blandade boendeformer i utsatta områden

Inlämnad av:

- Stephan Guiance m.fl. (S)
- Shamso Ali Hassan m.fl. (V)
- Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Majoriteten vill tacka Skärholmens stadsdelsförvaltning för ett välformulerat och genomtänkt svar på remissen gällande blandade boendeformer i utsatta områden. Förvaltningens svar visar på en helhetssyn som vi anser är avgörande för att komma till rätta med den socioekonomiska segregationen i Stockholm.

Vi delar förvaltningens uppfattning att segregationsprocesser pågår i hela staden och att utsatta områden inte är segregerade i sig, utan att det är samspelet mellan olika stadsdelar och upplåtelseformer som skapar boendesegregationen. Att förändra bostadsstrukturen genom att minska andelen hyresrätter och öka bostadsrätter och äganderätter löser inte de grundläggande orsakerna till segregationen, som främst handlar om inkomstskillnader och arbetsmarknadsmöjligheter.

Hyresrätter är avgörande för många av Skärholmens invånare, särskilt för unga, äldre och familjer med lägre inkomster. Att införa generella tak för hyresrätter i vissa områden riskerar att leda till en politik som gynnar utförsäljning av allmännyttan snarare än att skapa långsiktigt hållbara bostadsområden. Vi ser även en risk för att områdets starka gemenskaper urholkas om bostäder privatiseras och priserna drivs upp.

Istället för att minska andelen hyresrätter i vissa områden måste vi se till att fler allmännyttiga hyresrätter och bostäder byggs i hela Stockholm, inklusive i stadsdelar där bostadsrätter och villor dominerar, så att alla har en ekonomisk möjlighet att bo kvar och skapa sig en trygg framtid. Förvaltningen lyfter också vikten av en jämnare fördelning av upplåtelseformer i hela staden och pekar på Stockholms stads befintliga styrning genom markanvisningar och balansmått.

Vår bostadspolitik utgår från Skärholmens verklighet och behov. Vi vill stärka tryggheten genom upprustning av bostadsområden och satsningar på sociala insatser, inte genom att begränsa hyresrätter. Vi arbetar för fler bostäder i blandade upplåtelseformer, men på ett sätt som inte tränger undan de som redan bor här. Investeringar i bättre skolor, fler jobb och ökad trygghet är nyckeln till att minska segregationen, inte en konstgjord styrning av bostadsbeståndet. Att skapa en mer inkluderande och levande stadsdel handlar om att förbättra levnadsvillkoren för Skärholmens invånare, inte om att flytta på dem. Vi ser fram emot att delta i det fortsatta arbetet för en mer jämlik och rättvis bostadspolitik i Stockholm.

2025-03-27

Ärende 16**Motion om att främja blandade boendeformer i utsatta områden från Jonas Naddebo och Svante Linusson (C)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Alice Vestlin (C)

Kenth Aronsson (C)

Sophia Granswed Baat mfl. (M)

Förslag till beslut

Att tillstyrka motionen i sin helhet

Att därutöver anföra

Vi värdesätter vanligtvis de insikter och synpunkter som framförs av Skärholmens stadsdelsförvaltning, men den här gången anser vi att förvaltningens svar inte fullt ut adresserar de problem och behov som motionen lyfter fram. Segregation är ett djupgående problem för Stockholm som förtjänar tas på största allvar.

Förvaltningens erkänner visserligen behovet av en mer diversifierad bostadsstruktur, men menar att det redan finns en upparbetad systematik för att minska boendesegregationen. Vi menar att befintliga åtgärder och metoder inte har varit tillräckliga för att hantera de strukturella problem som är en konsekvens av årtionden av felriktad stadsplanering och bostadspolitik.

Staden har ett mål att anvisa mark för den underrepresenterade upplåtelseformen, men det uppnås i mindre än hälften av stadsdelarna. I två av fyra stadsdelar i Skärholmen ser vi en negativ utveckling, med en ännu större koncentration av hyresrätter. Det här visar på bristande efterlevnad av stadens egna beslut och ett behov att komplettera de befintliga verktygen och processerna, som SVA och översiktsplanens riktlinjer, med konkreta åtgärder.

Att införa ett skarpt tak för andelen hyresrätter och ställa krav på underrepresenterade boendeformer vid nybyggnation, är konkreta steg för en mer balanserad bostadsmarknad. Dessutom är det nödvändigt för att motverka lyckoparadoxen, där boende i utsatta områden flyttar bort så fort de skaffat sig jobb och utbildning på grund av det begränsade och ensidiga bostadsutbudet, även om de egentligen skulle vilja bo kvar. Det effektivaste sättet att motverka detta fenomen är att bygga bostäder som uppmuntrar personer med arbete och utbildning att stanna i området. Så skapar vi en blandad och sammanhållen stad som främjar social och ekonomisk rörlighet

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/1187-2 (Godkänd - R 1) SKHLM 2024/1187 tjänsteutlåtande.

- SKHLM 2024/1187-1.1 Motion om att främja blandade boendeformer i utsatta områden

§ 17**Remiss av Förslag till avfallsplan för Stockholm 2025-2030 , Dnr KS 2024/823.****-svar på remiss, Omedelbar justering**

SKHLM 2025/132

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut

Sophia Granswed Baat m.fl. yrkar på Moderaternas, Liberalernas och Centerns förslag till beslut

Ordförande Stephan Guiance (S) hör bifall till förvaltningens förslag till beslut

Reservation

Sophia Granswed Baat (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Mikael Sundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Alice Vestlin (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Conny Gabrielsson (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Förslag till beslut

Sophia Granswed Baat m.fl. (M), Alice Vestlin (C) och Conny Gabrielsson (L) anmälde ett förslag till beslut enligt särskild bilaga.

Ärende 17

Sophia Granswed Baat m.fl. (M), Alice Vestlin (C) och Conny Gabrielsson (L)

Förslag till beslut

1. Att delvis tillstyrka förslag till avfallsplan 2025-2030
2. Att därutöver anföras

Stockholm ska vara ett föredöme vad gäller miljö och klimatarbete – både i Sverige och internationellt. Stockholms prognostiseras ha drygt en miljon invånare 2030 och avfallsmängden förväntas öka totalt sett. Då är det avgörande att Stockholm har en ansvarsfull, genomförbar och ambitiös avfallsplan.

Det är av största vikt att avfall både från boende och verksamma i staden minskar och tas om hand på ett resurseffektivt sätt. Avfallshanteringen ska på ett tidigt stadie vara en självklar del av stadens fysiska planering och måste anpassas till människan. Det är en förutsättning för att fler stockholmare ska förstå och vilja delta i stadens arbete för en bättre miljö inom vatten och avfall. Vi vill därför understryka vikten av att sprida information kring stadens avfallshantering. Samtidigt som tillsynen för att effektivt motverka fusk och nedskräpning måste skärpas.

Kriminalitet inom avfallshanteringen är mycket omfattande och smyger sig in i hela systemet och måste därför stoppas på allvar. Det undergräver förtroendet för stadens avfallshantering, skapar enorma kostnader för sanering och hantering, skadar både klimatet, närmiljön och biologisk mångfald samt göder kriminaliteten med miljardbelopp varje år. Staden behöver som en del av detta göra mycket mer för att förbättra tillsynen och motverka dumpning av avfall i naturen, fusk med miljöfarligt material samt skattefusk. Den myndighetsgemensamma tillsynen inom avfallsområdet som provats i staden måste kraftigt byggas ut och bli mer regel än undantag.

Tillsynen vad gäller rivningsavfall behöver också förbättras och "big bags" som ligger kvar på gatumark ska snabbare bötfallas och transporteras bort.

Från 1 januari 2025 gäller krav på utsortering och separat insamling av textilavfall från hushåll och verksamheter. Trots att staden har ansvar för att samla in textilavfall finns ännu ingen fungerande

infrastruktur för denna på plats. Stockholm behöver hitta en långsiktig plan för textilåtervinning, men snabbt upprätta stationer för dessa.

Kapaciteten i Stockholms återvinningscentraler behöver öka, särskilt då centralen i Sättra lagt ner. Det behöver också bli lättare att lämna trädgårdsavfall på återvinningscentralerna – bland annat genom en plåtå där sly och ris kan lämnas av. För Stockholmare utan tillgång till bil behöver det bli lättare och villigare att frakta bort grovsopor och större avfall till återvinningscentralerna. Mer behöver också göras för att förbättra skötseln och trivseln i anslutning till stadens återvinningsstationer.

Samtidigt behöver miljöförvaltningen tillsammans med kommunstyrelsen trygga att det fortsatt ska vara tillåtet att elda privat trädgårdsavfall under specifika veckor under våren och hösten. Stockholmare som flyttat in i moderna lägenheter med nya avfallskvarnar bör också få dispens att använda dessa.

Vidare vill vi skala upp Stockholms stads arbete med biokol i syfte att ta tillvara på till exempel park- och trädgårdsavfall. Den teknik som används inom Stockholms stad har utvecklats under ett antal år. Sedan 2017 har staden en egen tillverkning av biokol i biokolsanläggningen – ett pilotprojekt som började i Högdalen men som flyttas till Bromma. Där omvandlas park- och trädgårdsavfall till biokol, och i processen får vi förnybar energi (gas) till stadens fjärrvärmenät. Biokol har flera fördelar. Det är ett fantastiskt jordförbättringsmedel som likt en tvättsvamp håller vatten, näring och syre i jorden. Dessutom fungerar det som kolsänka i jorden vilket bidrar till en grönare stad och minskar luftens koldioxidnivå samt tar hand om förorenat dagvatten från våra gator.

Vi vill därför att Stockholm Vatten och Avfall AB i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventerar hur mycket biokol som staden har behov av, tittar på nytta och kostnad, samt tar fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol skyndsamt.

Det är viktigt att återbruket ökar. Därför är det välkommet att detta är en marknad som vuxit de senaste åren – både tack vare företag, föreningar och att stockholmare generellt gör medvetna val. Det här är med andra ord ett område som fungerar väl utan kommunal inblandning.

Vi vill avslutningsvis understryka behovet av att avfallshanteringen sker så kostnadseffektivt som möjligt. I hög utsträckning handlar det om att motverka och bekämpa avfallsbrottsligheten samt säkerställa att stockholmarna har tillräckligt god kunskap och högt

förtroende för avfallshanteringen. Stadens kommunikationsinsatser kopplat till avfallshantering behöver därför förbättras och effektiviseras.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/132-3 (Godkänd - R 2) Remissvar av Remiss av Förslag till avfallsplan 2025 - 2030.

§ 18**Delegationsbehov från socialförvaltningen.****-beslutsärende**

SKHLM 2025/103

Beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att delegera beslutsfattande som inte kan vänta enligt socialtjänstlagen, SoL, lagen om vård av unga, LVU, lagen om vård av missbrukare i särskilda fall, LVM, offentlighets och sekretesslag, OSL, samt lag om unga lagöverträdare, LUL, till socialnämndens socialjour

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/103-2 (Godkänd - R 1) Delegationsbehov från socialförvaltningen.
- SKHLM 2025/103-3 Delegationsbehov.

§ 19**Boendeplan för särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL 2025 – 2035, Region Västra söderort****- beslutsärende**

SKHLM 2025/146

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner underlaget till den stadsövergripande boendeplanen från region västra söderort. Underlaget har skickats till Socialförvaltningen genom ett kontorsutlåtande den 14 februari och nämndens protokollsutdrag lämnas till Socialförvaltningen senast den 18 april.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Sophia Granswed Baat m.fl (M) anmälde ett särskilt uttalande enligt bilaga

Skärholmens
stadsdelsnäm
nd

2025-03-27

Ärende 19 Boendeplan
för personer
med
funktionsneds
ättning enligt
LSS och SoL
2025-2035Sophia
Granswed
Baat m.fl.
(M)**Särskilt uttalande**

Vi måste utgå ifrån individen – och det ska genomsyra alla insatser som görs. Den psykosociala hälsan är sämre hos personer med olika funktionsvariationer och den upplevda tryggheten är lägre.

Skärholmens stadsdel ska stärka samarbetet mellan socialtjänstens olika verksamheter, socialnämnden samt andra berörda nämnder och bolag för att säkerställa likställighet och samordning. Insatser ska utformas med respekt för varje persons önskemål och vi ska verka för tidigare och längre beslut, för att öka framförhållningen för både brukare, anhöriga och utförare. Samtidigt måste vi verka för att det byggs fler LSS-bostäder och gruppboenden i stadsdelen, så människor kan bo kvar nära sina anhöriga.

I planeringsområdet uppgår denna uppskattning till (137 + 75) 212 personer, vilket är en sänkning med 62 personer från föregående års uppskattning. Detta stärks även i boendeplanen, där vi kan läsa; *Skärholmens stadsdelsförvaltning har tecknat 33 individuella avtal med privata aktörer som inte anslutit sig till stadens avtal enligt lagen om valfrihet (LOV). Orsaken till att avtal har tecknats utanför LOV handlar framförallt om att ramavtalade leverantörer inte haft lediga platser till förfogande samt att det varit svårt att hitta anpassad eller lämplig plats utifrån enskilda klienters omfattande behov. För att undvika detta, behöver vi bygga fler LSS-bostäder inom stadsdelen, här och nu.*

Avslutningsvis behöver samverkan utvecklas mellan staden och Region Stockholm. Det finns stora behov att se över boenden för

personer med samsjuklighet, de som har en funktionsnedsättning, en psykiatris problematik samt ett pågående missbruk, där bristen är stor i att tillgodose behoven hos den enskilde. I dagsläget placeras många av dem på HVB som drivs i privat regi, vilket innebär extremt höga kostnader.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/146-1 (Godkänd - R 2) Boendeplan för särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL 2025-2035, Region Västra söderort.
- SKHLM 2025/146-2 Bilaga 1. Boendeplan för särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL 2025 - 2035.

§ 20**Remiss av Program för öppen förskola, KS 2024/1410.****- Svar på remiss, Omedelbar justering**

SKHLM 2024/1179

Beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens skrivelse som svar på remiss om program för öppen förskola.
2. Omedelbar justering

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill.

Särskilt uttalande

- Stephan Guiance m. fl. (S), Shamso Ali Hassan m.fl (V) och Karmapriya Muschott m.fl. (MP) anmälde ett särskilt uttalande enligt bilaga
- Alice Vestlin (C), Kenth Aronsson (C), Conny Gabrielsson (L) och Sophia Granswed m.fl. (M) anmälde ett särskilt uttalande enligt bilaga

Reservation

Tapani Juntunen (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Roland Johansson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Förslag till beslut

Tapani Juntunen (SD) och Roland Johansson (SD) lade fram ett förslag till beslut enligt bilaga och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

2025-03-27

Ärende 20**Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2024/141 -
Program för öppen förskola**

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Särskilt uttalande

Majoriteten vill uttrycka sitt varma tack till förvaltningen för ett tydligt och välgrundat svar på remissen av Program för Öppen förskola. Programmet visar på en stark och tydlig ambition att utveckla en likvärdig och tillgänglig öppen förskola i hela staden, något som majoriteten ser som en viktig del i stadens förebyggande arbete och insatser för barn och familjer.

Majoriteten ser positivt på att programmet skapar en gemensam riktning och tydliga ramar för stadens öppna förskolor, samtidigt som det finns utrymme att ta tillvara lokala behov och förutsättningar. I en stadsdel som Skärholmen, där många barnfamiljer har olika bakgrunder och utmaningar, är det av största vikt att verksamheterna erbjuder både en trygg mötesplats och tidigt stöd i föräldraskapet.

Det är också glädjande att programmet betonar vikten av samverkan med andra aktörer, såsom barnhälsovård, socialtjänst och bibliotek, vilket stärker den samlade insatsen för barnens bästa. En välfungerande öppen förskola kan spela en avgörande roll för att främja språkutveckling, social integration och bidra till att skapa jämlika uppväxtvillkor i hela staden.

Majoriteten ser fram emot att följa arbetet med att implementera programmet och säkerställa att det kommer till nytta för ännu fler familjer, både i Skärholmen och i stadens övriga delar. Ett stort tack riktas också till alla som arbetar i våra öppna förskolor och bidrar till att göra dem till välkomnande, trygga och lärorika platser för barn och föräldrar.

Remiss av Program för öppen förskola Ärende 20**Särskilt uttalande**

Vi är positiva till det nya programmet för öppen förskola. De öppna förskolorna ska vara självklara mötesplatser i lokalsamhället för de familjer som är hemma med små barn. Därför är viktigt att säkerställa att det finns tillräckligt med öppna förskolor i varje stadsdel som överensstämmer med det faktiska behovet. I de öppna förskolorna ska föräldrar kunna mötas och utbyta erfarenheter kring föräldraskapet, samtidigt som deras barn deltar i pedagogisk verksamhet och kanske får den allra första kontakten med barn i sin egen ålder.

Vi vill utreda möjligheten att inrätta familjesociala team i varje stadsdel. De familjesociala teamen ska vara en samverkan mellan förskola, vårdnadshavare och socialtjänst. I praktiken skulle det innebära att varje stadsdel har en socionom från socialtjänsten, som är kopplad till förskolorna, med uppdrag att stötta upp personalen att tidigt fånga upp barn och familjer i behov av mer stöd. Vi ser även stora möjligheter att inkludera de öppna förskolorna i dessa team då personal i den öppna förskolan inte sällan möter familjer i behov av stöd. För barn som växer upp med svårare förutsättningar blir livet i många fall tuffare längre fram och vi vet att det många gånger är tydligt redan i småbarnsåren vilka barn som riskerar att hamna snett senare i livet. När det uppmärksammas att ett barn, eller en familj, behöver stödinsatser ska hjälpen därför komma snabbt. För samhället är det dessutom en miljardbesparing att bygga starka, trygga barn i stället för att försöka lappa ihop trasiga vuxna.

Vi ser mycket positivt på att den öppna förskolan samarbetar med samhällslotsar och stadsdelsmammor för att nå ut till fler personer i målgruppen, och för att öka inskrivningsgraden i den ordinarie förskolan. Det är också glädjande att Stockholms stad erbjuder introduktionsförskola, dvs. språkstödande aktiviteter för föräldrar och barn under ledning av SFI-lärare, som en del av den öppna förskolans verksamhet.

Däremot är vi bekymrade över att stadsdelsnämnden valde att stänga ner Ekholmens parklek hösten 2024, med motiveringen att det var för få barn som besökte parkleken. Parkleken renoverades 2022, och när den åter öppnade bytte verksamheten inriktning, från små barn till barn i åldrarna 7-12 år. Idag finns det en föräldrargrupp boende på Ekholmshöjden som vill driva parkleken vidare, vilket vi stöder. Då Bergbanan är stängd för renovering och beräknas öppna tidigast sommaren 2026, är det av stor vikt att en

parklek för mindre barn finns i området. Vi hoppas därför att stadsdelsförvaltningen hittar en lösning för en fungerande parklek.

Remiss av Program öppen förskola

Förslag till beslut 2025-03-27 ärende 20 Dnr SKHLM 2024/1179

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. Därutöver anföra följande:

Att behärska svenska är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn mot utanförskap och en nyckel till integration och delaktighet i samhället. Därför är det av största betydelse att alla vuxna som arbetar med barn har goda kunskaper i svenska för att kunna skapa en trygg och inkluderande miljö samt säkerställa en effektiv kommunikation med både barn och vårdnadshavare.

Sverigedemokraterna föreslår därför att programmet för öppen förskola ska säkerställa att all personal vid stadens öppna förskolor har tillräckliga svenskkunskaper. Vi anser att meriten *"utbildning i flerspråkighet"* bör tas bort och ersättas med ett tydligt krav på goda kunskaper i svenska. Detta är avgörande för att stärka kvaliteten i verksamheten och för att alla barn ska ges lika förutsättningar att utveckla sitt språk och sin kommunikation i tidig ålder.

Vidare anser vi att programmet tydligt bör fastslå att Stockholms stad ska arbeta aktivt för att säkerställa att det vid varje öppen förskola finns personal med utbildning inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Detta är avgörande för att skapa en inkluderande och anpassad miljö där alla barn, oavsett behov, ges möjlighet att utvecklas och känna sig trygga. Genom att stärka kompetensen inom NPF kan personalen bättre förstå och bemöta barn som exempelvis har diagnoser inom autismspektrumet eller ADHD, samt erbjuda stöd till föräldrar. Detta skulle bidra till att tidigt fånga upp behov, minska risken för utanförskap och främja en jämlik start för alla barn i Stockholms stad.

Tapani Juntunen (SD)

Roland Johansson (SD)

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/1179-2 (Godkänd - R 2) Program för öppen förskola.
- SKHLM 2024/1179-3 Bilaga 1.
- SKHLM 2024/1179-4 Bilaga 2.

§ 21**Beslut om föreningsbidrag 2025****-beslutsärende**

SKHLM 2025/171

Beslut

Stadsdelsnämnden beslutar om fördelning av föreningsbidrag enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/171-3 (Godkänd - R 1) SKHLM 2025_171 Tjänsteutlåtande.
- SKHLM 2025/171-1 Riktlinjer för föreningsstöd Skärholmen.
- SKHLM 2025/171-2 Underlag för beslut om fördelning av föreningsbidrag 2025

§ 22**Beslut om arrangörsbidrag stadsdelsdag 2025****-beslutsärende. Omedelbar justering**

SKHLM 2025/176

Beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar om fördelning av arrangörsbidrag enligt förvaltningens förslag
2. Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/176-1 (Godkänd - R 1) SKHLM 2025/176 Beslut om fördelning av arrangörsbidrag 2025.
- SKHLM 2025/176-2 Bilaga 1 Beslut om arrangörsbidrag.
- SKHLM 2025/176-3 Bilaga 2 Anvisningar för arrangörsbidrag för stadsdelsdagar 2025.

§ 23**Eftervårdsprojektet och beredskapstjänstgöring.****-beslutsärende**

SKHLM 2025/203

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att familjebehandlare på Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd som ingår i projektet Eftervård med hög tillgänglighet för unga i riskzon för kriminalitet får i uppdrag att för Skärholmens stadsdelsnämnds räkning under tiden för beredskapstjänstgöring ta emot inkommande information från enskilda som omfattas av insatsen och vid behov ge råd och stöd till de enskilda som omfattas av insatsen. I uppdraget ingår också att efter avslutad beredskapstjänstgöring informera Skärholmens familjebehandlare som ingår i projektet om inkommen information och råd och stöd som lämnats

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/203-1 (Godkänd - R 1) Projekt Eftervård med hög tillgänglighet för unga i riskzon för kriminalitet - beredskapstjänstgöring.

§ 24
Flytt av förskoleverksamhet**-beslutsärende**
SKHLM 2025/278**Beslut**

förskoleverksamheten som bedrivs på Ekholmsvägen 229 avvecklas under sommaren år 2025 och flyttas i augusti till förskolan Ekholmsvägen 133.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Sophia Granswed Baat m.fl (M) anmälde ett särskilt uttalande enligt bilaga

Tapani Juntunen (SD) anmäler att Sverigedemokraterna ansluter till det särskilda uttalandet

Skärholmens
stadsdelsnäm
nd

2025-03-27

Ärende 24 Flytt av
förskoleverks
amhet**Sophia
Granswed
Baat m.fl.
(M)****Särskilt uttalande**

Stockholm stad står liksom många andra kommuner inför den stora utmaningen med minskat barnantal, vilket även påverkar Skärholmen. Familjer väljer att flytta ifrån Stockholm, samtidigt som det föds allt färre barn i huvudstaden. Konsekvensen blir att både förskolor och skolor, kommer behöva omlokaliseras eller stängas de kommande åren. I detta arbete är det av största vikt att se över det totala lokalbeståndet, men också ta hänsyn till de förskolor som är populära och bedrivs med goda resultat, och prioritera att ha kvar dessa framför de mindre populära förskolorna. När barnen nu ska flytta från förskolan på Ekholmsvägen 229 till Ekholmsvägen 133, måste det ske i dialog med både personal och vårdnadshavare. Vi föreslår att barnen får besöka sin nya förskola under våren 2025, samt att ett ”öppet hus” anordnas under våren, så även vårdnadshavare från Ekholmsvägen 229 kan besöka den nya förskolan. Vi vill även att Skärholmens stadsdelsnämnd snarast får en dragning av förvaltningen kring läget avseende vår förskoleverksamhet, samt vilka ytterligare förskolor som kan behöva omlokaliseras de kommande åren.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/278-1 (Godkänd - R 1) Flytt av förskoleverksamhet.

§ 25
Delegationsordning för Skärholmens stadsdelsnämnd
gäller från 2025-01-23.

-beslutsärende

SKHLM 2024/548

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner de föreslagna ändringarna i delegationsordning med dnr SKHLM 2024/548 vad gäller kapitel 13.3 Barn och unga.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/548-5 (Godkänd - R 1) Tillägg i delegationsordning.
- SKHLM 2024/548-6 Förslag till ändringar i nuvarande delegationsordning.
- SKHLM 2024/548-2 Delegationsordning för Skärholmens Stadsdelsnämnd.

§ 26**Uppföljning av Skärholmens stadsdelsnämnds idéburna offentliga partnerskap (IOP) 2024.****-beslutsärende**

SKHLM 2025/83

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner redovisningen och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/83-1 (Godkänd - R 2) Uppföljning av Skärholmens stadsdelsnämnds idéburna offentliga partnerskap (IOP) 2024.
- SKHLM 2025/83-4 Rapport för Frihet på Cykel i Skärholmen och Framtidsplaner 2025.
- SKHLM 2025/83-2 Ska'rholmen VT24 - 2024.
- SKHLM 2025/83-3 Ska'rholmen HT-2024.

§ 27**Månadsrapport per februari 2025.****-anmälningssärende**

SKHLM 2025/236

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- 1961296 Bilaga 1 - månadsrapport feb 2025

§ 28

Internremiss, Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Vita Liljan 3 mfl i stadsdelarna Bredäng och Mälarhöjden, Dnr 2016-14271. Eventuella synpunkter svar senast den 10/3.

-anmälningssärende

SKHLM 2025/116

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/116-4 Internremiss Samråd förslag till detaljplan Vita liljan 3.

§ 29**Ny revisionsrapport nr 4/2024, Socialtjänstens insatser
för barn och unga i riskzon för kriminalitet****-anmälningssärende**

SKHLM 2024/1158

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till
handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till
beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Sophia Granswed Baat m.fl. (M) anmäler för Moderaterna ett
särskilt uttalande enligt bilaga

Skärholmens
stadsdelsnäm
nd 27/3 2025
Ärende 29

Revisionsrap
port –
Socialtjänste
ns insatser
för barn och
unga i
riskzon för
kriminalitet.

Sophia
Granswed Baat m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Rapporten från stadsrevisionen granskar insatser för att förebygga och förhindra kriminellt beteende hos barn och unga och den konstaterar flera brister. Bristerna är av sådan karaktär att vi blir oroade över att barn och unga inte får den hjälp de har rätt till och vi vill särskilt framhålla några slutsatser.

Enligt socialtjänstlagen ska en utredning bedrivas skyndsamt och vara slutförd efter senast fyra månader. Rapporten visar att det är vanligt att tidsgränsen överskrids. Det finns ett förstärkningsteam som arbetar som aktiva medhandläggare hos socialtjänsten ute i stadsdelarna för att stötta och sprida erfarenhet. Stödet tilldelas efter kötid och inte behov, och den stadsdel som haft längst väntetid har väntat i över fyra månader. Detta samtidigt som den maximala handläggningstiden inte får vara längre än 4 månader. Vi kan alltså konstatera att stadsdelarna alltså inte hinner få hjälp innan handläggningstiden överskridits.

I fall där barnet och vårdnadshavarna tackar nej till föreslagen insats finns en möjlighet i socialtjänstlagen att följa upp individen efter två månader. Detta används, enligt intervjuade i berörda stadsdelar, mycket sällan. I revisionskontorets granskning av slumpmässigt utvalda ärenden finns inga exempel på detta och revisorerna konstaterar att stadsdelsnämndernas systematiska uppföljning av insatser för barn och deras familjer behöver utvecklas.

Ett välfungerande förebyggande arbete och en socialtjänst som har förutsättningarna att göra ett gott arbete är avgörande för att vända utvecklingen av att allt fler unga rekryteras in i grov kriminalitet. Vi ser därför allvarligt på de brister som revisionsrapporten belyser. Antalet orosanmälningar har fördubblats på tio år och det krävs ambitionshöjningar i arbetet för att ge fler unga trygga uppväxtvillkor. Moderaterna anser att staden först och främst måste fokusera på att förbereda att implementera den kommande socialtjänstlagen i linjearbetet.

Med ca 3 månader kvar till dess att den nya socialtjänstlagen träder i kraft är ovanstående problematiskt. En omläggning till att arbeta mer proaktivt med barn och dess familjer ställer krav på att socialtjänsten präglas av ett arbetssätt där vi använder alla verktyg vi har för att komma in tidigt med insatser, något som inte sker fullt ut idag.

Moderaterna anser att Stockholms stad måste hålla ett högt implementeringstempo av de arbetssätt som den nya lagen medför och har därför föreslagit högre ambitioner för den anpassning som just nu sker, något den S-ledda majoriteten har röstat nej till. Detta medför att nuvarande tidplan för återslagrapportering av insatser är satt till hösten 2026. Den nya lagstiftningen är framtagen för att möta de stora utmaningar som Sverige står inför när det gäller brottsutsatta barn och även för att minska riskerna för att unga dras in i kriminalitet. Det bör därför vara prioriterat att implementera den nya lagstiftningen och de möjligheter den ger snabbare.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/1158-3 Kommentar till Revisionsrapport nr 4/2024.
- SKHLM 2024/1158-2 Revisionsrapport nr 4/2024.

§ 30**Anmälan om informationssäkerhetssamordnare (ISAM)****-anmälningsärende**

SKHLM 2025/175

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/175-1 Anmälan om ISAM 2025-02-07.

**§ 31
Protokoll - Gruppledarmöte, år 2025****-anmälningssärende**
SKHLM 2025/2**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/2-2 Protokoll 2025-02-20.

§ 32**Protokoll - Förvaltningsgruppen, år 2025.****-anmälningssärende**

SKHLM 2025/4

Beslut

Ärendet bordläggs till nästa nämndsammanträde den 24 April då bilagd handling ej går att öppna

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på bordläggning av ärendet och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/4-6 Protokoll 2025-03-20.

§ 33**Protokoll - Hägersten-Älvsjös och Skärholmens
stadsdelsnämnds råd för funktionshinderfrågor, år 2025.****-anmälningssärende**

SKHLM 2025/5

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till
handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till
beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/5-7 Protokoll 2025-03-11.

§ 34**Protokoll - Skärholmens Pensionärsråd, år 2025.****-anmälningssärende**

SKHLM 2025/6

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/6-10 Protokoll 2025-03-20.

§ 35
Balanslista, SDN 4/2025-03-27**-anmälningsärende**
SKHLM 2025/1**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/1-7 Balanslista uppdrag - SDN 4/2025-03-27.

§ 36**Skrivelse Ny upphandling som påverkar psykiatri i
Skärholmen****Skrivelse från Moderaterna****Beslut**

Skrivelsen avslås

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att skrivelsen avslås och hör bifall därtill

Skrivelse

Vice ordförande Sophia Granswed Baat m.fl. (M) anmäler för Moderaterna en skrivelse enligt bilaga

**Skrivelse: Ny upphandling som påverkar psykiatrin i
Skärholmen**

Under 2023 och 2024 fattade den Socialdemokratiskt styrda regionen beslut om att inleda och genomföra en upphandling av specialistpsykiatri för vuxna. Tilldelningsgrunden för denna upphandling utgick enbart ifrån lägsta pris, vilket skiljer sig från tidigare upphandlingar som även fokuserat på kvalitet som utvärderingskriterium. I praktiken innebär den nya upphandlingen en rejäl prisdumpning, samt en stor risk att utbudet av psykiatrivård riskerar att halveras.

I Skärholmen och Hägersten-Älvsjö, är det vinnande anbudet 82 620 000 kronor per år för att bedriva psykiatrivård. Det uppskattade värdet i år ligger dock på hela 207 250 000 kronor. Den psykiatriska öppenvården ska alltså bedrivas med endast motsvarande 40 procent av de resurser den har idag.

Däremot kommer vården i regionens egen regi, exempelvis SLSO på Östermalm och Södermalm, få nästan dubbelt så hög ersättning som den aktör som ska ta hand om patienter bosatta i Skärholmen och Hägersten-Älvsjö. Om dessa avtal träder i kraft kommer vissa av våra kommuninvånare tvingas leva med prisdumpade avtal i 8 år, vilket riskerar både invånarnas hälsa och säkerhet.

Många patienter som söker psykiatrisk vård för vuxna lider inte bara av en psykisk sjukdom utan har också samsjuklighet, vilket innebär att de har en eller flera andra fysiska eller psykiska sjukdomar samtidigt. Denna komplexitet gör att deras behov av vård och stöd är särskilt omfattande och kräver en noggrant samordnad insats. Förutom psykiatrisk behandling har dessa patienter ofta behov av insatser från kommunen, såsom socialt stöd, boendeassistans eller hjälp med sysselsättning. Samsjuklighet kan innebära att patienten inte bara kämpar med psykiska symtom, utan även med fysiska hälsoproblem, missbruk eller sociala svårigheter, vilket försvårar återhämtning och gör att behandlingen måste vara anpassad med individen i centrum. Det finns alltså en reell risk att denna prisdumpning motverkar andra insatser som kommunen och frivillig-organisationer uppdragit sig åt.

Med anledning av ovanstående önskar vi ställa följande frågor till stadsdelsförvaltningen:

1. Har stadsdelsförvaltningen fått kännedom om att våra invånare i Skärholmen kommer att få vård

till en lägre kostnad än boende i Stockholms innerstad, med anledning av regionens nya upphandling?

1. Ser stadsdelsförvaltningen en risk med att boende i Skärholmen kommer få tillgång till sämre vård, som ett resultat av regionens upphandling?

1. Kommer stadsdelsförvaltningen göra en konsekvensanalys för att se på vilket sätt invånarna i Skärholmen, som har behov av insatser från psykiatrin, kommer att påverkas av den nya upphandlingen?

§ 37**Skrivelse om en sammanhållen kedja för
arbetsmarknadsinsatser****Skrivelse från Moderaterna och Liberalerna****Beslut**

Skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att skrivelsen skickas till förvaltning för beredning och hör bifall därtill.

Skrivelse

Sophia Granswed Baat m.fl (M)., Kim Höglund (L) och Conny Gabrielsson (L) anmäler för Moderaterna och Liberalerna en skrivelse enligt bilaga.

Alice Vestlin (C) anmäler att Centerpartiet ansluter till skrivelsen.

Skrivelse: En sammanhållen kedja för arbetsmarknadsinsatser

I Stockholms stad ska alla stockholmare få den hjälp som behövs för att kunna stå på egna ben och leva ett självständigt liv. Det behövs ofta individuellt utformade insatser för att ge personer långt ifrån arbetsmarknaden stöd att bli självförsörjande, inte minst för unga utan fullgjord skolgång. Insatserna ska syfta till att hjälpa personer att snabbt nå egen försörjning för att undvika långvarigt behov av bistånd. Ett viktigt fokusområde för det arbetet är gruppen UVAS 16-29 år, unga i varken arbete eller studier.

Målgruppen UVAS är heterogen och anledningarna till en svag ställning på arbetsmarknaden varierar och kan bero på exempelvis kriminalitet, fysisk eller psykisk ohälsa, hemmasittarproblematik, försörjningsstöd eller att personen är nyanländ. Insatser och verktyg för att hjälpa målgruppen in på arbetsmarknaden behöver därför vara mångfacetterade och individuellt anpassade. Det krävs även ett aktivt uppsökande arbete, både fysiskt och digitalt, för att nå målgruppen som sällan själva ansöker om stödinsatser.

En av de främsta riskfaktorerna är när ungdomar inte klarar gymnasiet av olika anledningar. Det innebär i sig en högre tröskel för att sen komma in på arbetsmarknaden som vuxen. Därför är det viktigt att planering och arbetsmarknadsinsatser påbörjas så tidigt som möjligt, om insatser för att ungdomen ska klara skolgången misslyckats.

För att lyckas få den här målgruppen att bli självförsörjande finns ett behov av en sammanhållen kedja för arbetsmarknadsinsatser. Vi vill därför få svar på följande frågor:

1. Hur ser stadsdelens arbete ut för att få gruppen UVAS 16-29 år att bli självförsörjande?
2. Vilket samarbete finns mellan stadsdelens skolor och förvaltningens arbetsmarknadsinsatser?
3. Bedriver stadsdelen något uppsökande arbete för att nå målgruppen?
4. Hur har utvecklingen av andelen UVAS i stadsdelen sett ut över tid?
5. Görs uppföljningar kring hur det går för våra feriejobbare när de studerat färdigt; dvs mäter man hur många som fått

extrajobb under studietiden, eller arbete efter att de tagit studenten/examen? Om ja, beskriv hur.

§ 38
Skrivelse om LVM**Skrivelse från Liberalerna, Moderaterna****Beslut**

Skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning och hör bifall därtill

Skrivelse

Sophia Granswed Baat m.fl. (M), Conny Gabrielsson och Kim Höglund anmäler för Moderaterna och Liberalerna en skrivelse enligt bilaga.

Skrivelse: Om LVM

Lagen om vård av missbrukare i vissa fall, LVM, var menad för att möjliggöra vård för personer som är fast i skadligt missbruk utan egen vilja att söka vård. Lagstiftarens intention var inte att det skulle handla om rent fysiskt livräddande insatser, utan att det skulle innebära vård och rehabilitering från ett beroende. Men idag är praxis att man väntar alltför länge med att använda sig av ett LVM-beslut, vilket resulterat i att när individer med missbruk väl kommer till vårdinstitutioner så är de i extremt dåligt skick. Tyvärr leder det ibland även till dödsfall innan vården kommit tillstånd.

Som landets största kommun har Stockholms stad möjlighet att påverka rättspraxis. Men det kräver en god översiktsbild och en förståelse för hur staden jobbar idag.

Vi vill med anledning av detta ställa följande frågor till förvaltningen:

1. Hur ser rutinerna i stadsdelen ut vad gäller användandet av LVM?
2. Har det skett någon förändring över tid gällande när socialtjänsten tar beslut om LVM?
3. Hur fungerar samverkan med vårdinstitutioner när LVM används, samt utslussningen?

§ 39**Skrivelse Skärholmsbor i behov av ekonomiskt bistånd****Skrivelse från Moderaterna****Beslut**

Skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning och hör bifall därtill.

Skrivelse

Sophia Granswed Baat (M) anmäler för Moderaterna en skrivelse enligt bilaga

Alice Vestlin (C) anmäler att Centerpartiet ansluter till skrivelsen

Conny Gabrielsson (L) anmäler att Liberalerna ansluter till skrivelsen

Skrivelse: Skärholmsbor i behov av ekonomiskt bistånd

De senaste två åren har vi påpekat att arbetslösheten kommer att öka, innan den sakta kommer minska i takt med att vi kommer i konjunkturrell balans i slutet på 2026. Vi har även varnat för att läget i Skärholmen kommer bli ännu värre 2025, jämfört med 2024. Nu ser vi tyvärr att det stämmer. Ungdomsarbetslösheten (15-24 år) i vår stadsdel låg på 10 procent i december 2024, samtidigt som den låg under 2 procent i Stockholms innerstad.

Samtidigt ser vi en oroande stor andel människor i behov av ekonomiskt bistånd. I den första månadsrapporten för året ligger vi redan 57 personer över budget, vilket ger ett budgetunderskott på 7,2 miljoner (enligt prognosen). Förklaringen är att det rådande konjunkturläget medför ett ökat inflöde, och därtill har nya fastigheter byggts i stadsdelsområdet med höga hyror och relativt låga trösklar för att beviljas eget kontrakt. Förvaltningen har uppmärksammat att individer och familjer med ekonomiska utmaningar får hyreskontrakt i dessa bostäder, och sedan har behov av att ansöka om försörjningsstöd för att klara av sina hyror.

Förvaltningen skriver att man arbetar med både intern och extern samverkan, som framför allt har till fokus att säkra barnfamiljers osäkra boendeförhållande samt att samordna kring långtidsbidragstagare i syfte att de ska uppnå egen försörjning. Det låter ju bra, men vi undrar vad det innebär konkret samt vilka mål som stadsdelsförvaltningen har satt upp, för att komma till rätta med det stora underskottet och få ut fler människor i riktiga arbeten eller utbildning.

Med anledning av ovan önskar vi fråga stadsdelsförvaltningen:

1. Har stadsdelsförvaltningen i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen satt upp några mål kring minskad arbetslöshet (procentsatser) för 2025, 2026 och 2027 i Skärholmen?
2. Av de 557 individer som går på försörjningsstöd; hur många bedöms kunna ha ett riktigt arbete eller heltidsstudier? Beskriv gärna hur man arbetar individuellt med dessa personer som bedöms kunna arbeta eller studera.
3. Sätter stadsdelsförvaltningen upp några särskilda krav för boende med försörjningsstöd, i nyproducerade hyreslägenheter (med höga hyror), för att de ska komma i egen försörjning inom en viss tid?
4. Sätter stadsdelsförvaltningen upp några särskilda krav för boende med försörjningsstöd, i nyproducerade hyreslägenheter (med höga hyror), för att de aktivt ska leta efter andra boenden med lägre hyror? Om ja, hur ser dessa krav ut och inom vilken tidshorisont?

§ 40**Skrivelse gälland ökning av vårdavvikelser****Skrivelse från Sverigedemokraterna****Beslut**

Skrivelsen avslås

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att skrivelsen avslås och hör bifall därtill.

Skrivelse

Tapani Juntunen (SD) och Roland Johansson (SD) anmäler för Sverigedemokraterna en skrivelse enligt bilaga och yrkar att det går till beredning.

Reservation

Tapani Juntunen (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag

Alarmerande ökning av vårdavvikelser inom LSS/SoL-hälsan

I *Patientsäkerhetsberättelse för LSS/SoL-hälsan, Socialförvaltningen Stockholms stad År 2024* går att läsa att vårdavvikelsena ökade kraftigt under 2024. Det som främst sticker ut är antalet rapporterade läkemedelshändelser som ökat från 40 stycken år 2023 till 199 stycken år 2024 men även fallhändelser ökade från 33 stycken år 2023 till 79 stycken år 2024. Det rapporterade antalet fallhändelser har ökat med nästan 50 procent sedan år 2023 och antalet fall av utebliven dokumentation/handläggning har nästan fyrdubblats på samma tid.

Rapporten lyfter även behovet av att informera personalen om konsekvenserna av uteblivna läkemedelsdoser, något som bör vara självklart för en person med vårdutbildning. En annan anmärkningsvärd händelse är trycksår där inga fall alls rapporterats de senaste två åren. Majoriteten av de personer som omfattas av LSS/SoL-hälsan har intellektuell funktionsnedsättning i kombination med andra diagnoser.

Den alarmerande ökningen av vårdavvikelser är ytterst allvarlig och utsätter en redan sårbar persongrupp för stora risker avseende liv och hälsa.

Kategori av händelse	Antal 2023	Antal 2024
Fallhändelse	33	79
Läkemedelshändelse	40	199
Brist i utebliven vårdåtgärd och insats (HSL)	24	45
Vårdkedjan Brist i information, kommunikation, samverkan	11	9
Specifik rehab, hjälpmedel teknik fysisk miljö	17	6
Trycksår	-	-
Brist i utebliven dokumentation/handläggning	5	19
Övrigt (Brist i process, bemötande, trygghet samt ospecifik)	33	37

Tabell 1. Urklipp från Patientsäkerhetsberättelsen

Vi vill därför fråga följande:

1. Vilken utbildning har den egna personalen gällande skyldigheten att rapportera vårdavvikelser?
2. Hur kommer det sig att personalen inte har kunskap om att trycksår ska rapporteras in som vårdavvikelse?

3. Hur säkerställer förvaltningen att trycksår framgent rapporteras in som vårdavvikelser?
4. I vilken omfattning har bristande kunskaper i svenska lett till läkemedelshändelser? Om detta är okänt, planerar förvaltningen att utreda detta eventuella samband?
5. Vilka åtgärder avser förvaltningen vidta för att läka de eventuella brister som finns avseende fallförebyggande åtgärder?
6. Vilka åtgärder avser förvaltningen vidta för att minska bristen med utebliven vårdåtgärd och insats.
7. Vilket kompetensförsörjningsbehov anser förvaltningen att det finns givet uppgifterna i rapporten?
8. Vilka åtgärder avser förvaltningen vidta för att säkerställa en god och nära vård för denna sårbara målgrupp?

Tapani Juntunen (SD)

Roland Johansson (SD)

§ 41**Skrivelse om hög personalomsättning****Skrivelse från Sverigedemokraterna****Beslut**

Skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning och hör bifall därtill.

Skrivelse

Tapani Juntunen (SD) och Roland Johansson (SD) anmäler för Sverigedemokraterna en skrivelse enligt bilaga.

Revisionsrapport 4 – Hög personalomsättning

Stadens revisorer har i revisionsrapport 4, revisionsår 2024 – Socialtjänstens insatser för barn och unga i riskzon kriminalitet, exponerat att just Skärholmens stadsdelsförvaltning, inom socialtjänsten så finns en väldigt hög personalrörlighet bland socialsekreterarna, i rapporten finns uppgiften 31,9% under 2023.

Vår grundinställning är att det är önskvärt att personalrörlighet/personalomsättning är så låg som möjligt. Det är kontinuitet som är det önskade utfallet.

Vi måste därför med anledning av de uppgifter som framkommer i revisionsrapporten fråga förvaltningen hur man jobbar med kontinuitet och låg personalrörlighet inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Eftersom revisionens uppgifter pekar på historiska data, vill vi att förvaltningen redovisar relevanta dokument, publika eller interna dokument (dock inte sekretessdokument) som visar vilka faktorer som förvaltningen identifierat i samband med situationen med hög personalrörlighet bland socialsekreterare, och vilka adekvata åtgärder man vidtog med koppling till de identifierade faktorerna.

Vi från Sverigedemokraterna har vid tidigare tillfälle i nämnden lyft frågan om det systematiska arbetsmiljöarbetet, och behovet av att vi som förtroendevalda behöver få en större inblick i hur det arbetet fortlöper. Vi ogillar starkt att det ska komma större överraskningar när revisorer gör revision.

Förslag till beslut:

1. Att förvaltningen redovisar vilka faktorer man identifierade i samband med hög personalrörlighet bland socialsekreterare, samt vilka adekvata åtgärder som vidtogs för att få ner personalrörligheten.

Tapani Juntunen (SD)

Roland Johansson (SD)

Då inga övriga frågor kvarstod så avslutade Stefan Guiance (S)
mötet kl. 19.34